

بررسی ساختار، فرایند و فعالیت های بخش اورژانس در بیمارستان های دانشگاه علوم پزشکی بقیه الله (عج) در سال ۱۳۸۶

محمد کریم بهادری^۱، M.Sc.، صدیقه میرهاشمی^۲، M.D.، فرزاد پناهی^۳، M.D.، شهرام توفیقی^۴، Ph.D.، روح الله زابلی^۵، M.Sc.، سید مرتضی حسینی شکوه^۶، M.Sc.، علی شمس نورایی^۷، M.D.، مریم رضایی^۸، M.D.

آدرس مکاتبه: دانشگاه علوم پزشکی بقیه الله (عج) - مرکز مطالعات راهبردی بهداری - بخش علمی راهبردی

دانشگاه علوم پزشکی بقیه الله (عج) - مرکز تحقیقات تروما

چکیده

مقدمه: بیمارستان از اجزای بسیاری برای ارائه خدمت به بیماران تشکیل شده است و روابط بین این اجزا بایستی از یکپارچگی لازم برخوردار باشد، زیرا نقص در هر یک از اجزا منجر به ایجاد مشکل در روند ارائه خدمت به بیمار می گردد. بطور کلی بمنظور ارتقاء سطح کمی و کیفی خدمات تشخیصی و درمانی بخش اورژانس توجه به ۳ محور اساسی ساختار، فرآیند و فعالیت از ضروریات بوده است و در صورت توجه به این موارد می توان انتظار داشت که این بخش بتواند خدمات مطلوب و موثری را به نیازمندان ارائه نماید. هدف از پژوهش حاضر بررسی ساختار، فرآیند و فعالیت بخش اورژانس بیمارستان های دانشگاه علوم پزشکی بقیه الله (عج) و مقایسه آن با استانداردهای موجود وزارت بهداشت و درمان و آموزش پزشکی است.

مواد و روش ها: این مطالعه به صورت مقطعی انجام گرفته است. در بخش توصیفی به بررسی مشخصات دموگرافیک سرپرستان اورژانس و در بخش تحلیلی به بررسی رابطه بین متغیرهای وابسته با یکدیگر و همچنین رابطه متغیرهای مستقل با متغیرهای وابسته پرداخته است. جامعه آماری و حجم نمونه شامل بخش اورژانس بیمارستان های دانشگاه علوم پزشکی بقیه الله (عج) می باشد. داده ها از طریق مشاهده و پرسشنامه و نیز بررسی دفاتر و اسناد موجود جمع آوری گردید. آنالیز توصیفی با استفاده از فراوانی، درصد فراوانی، میانگین و انحراف معیار بیان شد و آنالیز تحلیلی با استفاده از محاسبه ضریب همبستگی اسپیرمن، آزمون من ویتنی و همچنین تست دقیق فیشر انجام شد.

نتایج: در این پژوهش بیمارستان های مورد مطالعه با کسب میانگین امتیاز ۷۶/۰۴ در وضعیت نسبتا مطلوب قرار داشتند. شاخص فعالیتها با کسب میانگین امتیاز ۹۴ درصد در حد مطلوب، شاخصهای مدیریت و فضا و تسهیلات و تجهیزات به ترتیب با کسب میانگین امتیاز ۸۷/۲۷ و ۷۹/۰۱ درصد در حد نسبتا مطلوب، و شاخص های نیروی انسانی، فرآیند و دستورالعملها به ترتیب با کسب میانگین امتیاز ۶۵/۸۳، ۵۸/۳۳ و ۷۰/۳۷ درصد در حد متوسط قرار داشتند. همچنین بین بین نیروی انسانی و شاخص فضا، تسهیلات و تجهیزات و بین فرآیند آموزشی و شاخص فعالیتها رابطه مستقیم و معنا داری وجود دارد ($P < / 0.05$).

بحث: اکثر بیمارستان های مورد مطالعه از نظر شاخص های مورد مطالعه در وضعیت نسبتا مطلوب قرار دارند اما در خصوص برخی شاخص ها مانند شاخص فضا، تسهیلات و تجهیزات و شاخص فعالیتها مانند ارتباط ارجاع بیماران و تخت های موجود، مغایرت هایی بصورت نسبی در مقایسه با استانداردهای وزارت متبوع مشاهده گردید که نیاز به توجه مستمر دارد. با توجه به ماهیت بیمارستانها و آمادگی

۱- دانشجوی دکترای تخصصی مدیریت خدمات بهداشتی و درمانی - نویسنده مسئول

۳- استادیار - دانشگاه علوم پزشکی بقیه الله (عج)

۵- مربی - دانشگاه علوم پزشکی بقیه الله (عج)

۷- پزشک عمومی دانشگاه علوم پزشکی بقیه الله (عج)

پست الکترونیکی: bahadori_57@yahoo.com

۲- پزشک عمومی دانشگاه علوم پزشکی بقیه الله (عج)

۴- استادیار - دانشگاه علوم پزشکی بقیه الله (عج)

۶- کارشناس ارشد مدیریت خدمات بهداشتی درمانی دانشگاه علوم پزشکی بقیه الله (عج)

۸- پزشک عمومی دانشگاه علوم پزشکی بقیه الله (عج)